

Dobai János

olasz-magyar, magyar-olasz tolmács

Több mint 40 év szakmai tapasztalattal rendelkező szabadfoglalkozású konferenciatolmács és szakfordító, korábban a Magyar Rádió Olasz adások szekciójának újságírója és bemondója.

Kezdetek:

Dobai János 1954 novemberében született Rómában. Általános iskolai éveit Olaszországban töltötte, amely anyanyelvi szintű biztos nyelvtudáshoz segítette hozzá. Ezt követően a család visszaköltözött Magyarországra. Ebben az időszakban az olasz mellett egy másik nyelv is felkeltette az érdeklődését, ugyanis a gimnáziumban angolt tanult. Későbbi pályafutása során azonban mégis az olasz nyelv játszotta a főszerepet. Mondhatni, a véletlen sodorta erre a pályára. Egészen fiatalon, mindössze 20 éves korában csöppent bele a tolmácsolás világába, ugyanis kitűnő nyelvtudásának köszönhetően egy régi jó ismerőse felkérte egy munkára, amely dicsérrel és pozitív visszajelzésekkel végződött. A húszas évei elején az első sikeres szárnypróbálgatást követően főleg politikai jellegű kísérőtolmácsolási munkákra kérték fel. Ezt követően egy magyarországi székhelyű olasz gépgyártó vállalatnál dolgozott, ahol a magyar szerelők és az olasz technikusok közötti kommunikációt segítette, ami saját elmondása szerint kitűnő gyakorlóterep volt. A vizuális nyelvi elemek segítségével könnyen elsajátította a műszaki szakkifejezéseket, gyakorolta az együttműködést, és a sikerélménynek köszönhetően nagy adag önbizalomra tett szert. Eközben tanulmányait az ELTE Bölcsészettudományi karának olasz irodalom szakán folytatta.

Pályafutás:

Az egyetem elvégzése után a Magyar Rádió Olasz adások szekciójának újságírója és bemondója lett. A rádióban eltöltött évek során egyre jobban belátta, hogy személyiségéhez inkább a szabadúszó életforma áll közelebb, hiszen ott a maga ura lehet. Ennek eredményeként 1988-ban az Alpok-Adria Munkaközösség hivatalos konferenciatolmács csapatának tagjaként kezdett el dolgozni Olaszországban, Szlovéniában, Horvátországban, Ausztriában, Németországban, Svájcban és Magyarországon, a szervezetbe belépett megyékben. A munkaközösségben eltöltött 18 év alatt rengeteg tolmácsolási tapasztalattal gazdagodott. Eközben 2001-2004 között a strasbourgi Marc Bloch Egyetem és a Budapesti Műszaki Egyetem tolmácsképzőjén tanított és a vizsgáztatott.

Pályafutása első tíz évében főként konsekutív tolmácsolással foglalkozott, amelyet három évtizednyi szinkrontolmácsolás követett. Dolgozott többek között a Magyar Parlament állami és kormányzerveinek, magyar minisztériumoknak, olasz állami és kormányzerveknek, az Olasz Kereskedelmi Kamarának és az Olasz Kulturális Intézetnek. Ezen kívül több nagy olasz vállalatnak is tolmácsolt, például: az ENI-nek, a FIAT-nak, az Italgasnak, a Nuove Pignonének.

Közel harminc év szakmai tapasztalattal a háta mögött elhatározta, hogy más vizekre evez, és az Európai Parlament tolmácsfülkéiben is kipróbálja magát. 2003-ban mindkét nyelvből sikeres „A” minősítésű európai uniós konferenciatolmács vizsgát tett Brüsszelben. Ezt követően 2004-2015 között körülbelül 600 napra kapott felkérést az Európai Parlament, az Európai Bizottság, az Európai Bíróság és a Régiók Bizottsága intézményeinél szabadúszó konferenciatolmácsként. Visszatekintve ma már egyértelműen a szinkrontolmácsolást részesíti előnyben, amely elmondása szerint a megszerzett rutin után sokkal kellemesebb környezetben zajlik, mint a konsekutív tolmácsolás. A szakmában eltöltött évek számtalan változást hoztak, azonban egy valami változatlan maradt: a tolmácsolás a mai napig szerves részét képezi az életének.

Tanácsok pályakezdőknek:

„Hibát ejteni szabad, sőt kell is!” – hangzott el az egyszerű, mégis tanulságos jó tanács. Ugyan különböző technikák elsajátításával kiküszöbölhetők a hibák, azonban ez csak akkor lehetséges, ha mi magunk is hajlandók vagyunk végigmenni a saját tévedéseink által kikövezett úton. Dobai János ezen kívül, kiemelte még a hangsúlyozás, a helyes beszéd, valamint a tárgyilagos, ugyanakkor kellemes és higgadt beszédmód fontosságát, amely ha azt sugallja, hogy a tolmács segíteni akarja a két fél közötti megértést, hatalmas előnyünkre válhat. *„Sokat kell olvasni, művelődni, és ha egyszer döntést hozott az ember, nem szabad feladni, menni kell tovább!”*

Zárógondolatok:

Beszélgetésünk során egy végtelenül szerény, a szakmai kihívásokat mindenkor felvállaló értékes embert, és egy kitűnő tolmácsot ismerhettem meg Dobai János személyében. Számos hasznos megszívlelendő tanáccsal látott el, amelyeket ezúton is köszönök neki.

**Készítette:
Koncz Noémi**